

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Тыва

Администрация муниципального района "Бай-Тайгинский кожуун

Республики Тыва"

МБОУ Кызыл-Дагская СОШ

РАССМОТРЕНО

Методическим советом
школы заместитель
директора по НМР

Салчак А.Б.
Протокол № 1 от «29»
августа 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по УВР

Суге-Маадыр Д.А.
Протокол № 1 от «29»
августа 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Коча С.С.
Приказ № 1/11 от 18
сентября 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной (тувинский) язык»

для обучающихся 1 класса

с Кызыл-Даг 2023

ТАЙЫЛБЫР БИЖИК

1-ги класстың «Тыва дыл» эртемнге тургускан ажилчын программаны Россия Федерациязының «Россияның школазы» деп өөредилге-методиктиг бөлүккө, Тыва Республиканың ниити өөредилгезинин эге школага 1-4 класстарга тыва дыл талазы-биле күрүне стандарттарынга дүүштүр, 2008 чылда Наталья Чоодуевна Дамбаның тургусканы тыва дыл программазынга болгаш 2009 чылда 1-ги класска А.А. Алдын-оол, А. К. Ойдан-оол, Э. Д. Ондарның «үжүглел» номунга даянып тургускан. Бо ажилчын программа эге школаның Федералдыг куруне стандарттарынын сорулгаларын чедип алырынче угланган.

Өөредиглиг план дараазында методиктиг сумелернин дузазы-биле ажыглаттынмышаан, уругларнын шингээдип алган билиглерин, мергежилдерин, чанчылдарын тыва дыл программазынын негелделеринге дууштур эге класс башкыларынга А.А. Алдын-оолдун «Диктантылар болгаш эдертиглер чыындызы»-биле хынаарын сумелеп турар. Тыва Республиканын ниити өөредилгезинин национал девискээр кезээ 1-ги класс өөреникчилеринин ниити сайзыралынче, оларнын билиинин практиктиг болурунче угланмышаан программаны тургузарда эртемниинин, дес-дараалашкаанын, көргүзүглеринин болгаш коммуникативтиг принциптерге даянып база уругларнын назы-харын барымдаалап тургаш тургускан.

Эге класстарга тыва дылды ооредиринин кол сорулгалары:

- 1) Уругларны медреселдиги-биле шын номчуур, бижиир болгаш чугаалаарынга ооредир;
- 2) Оларга торээн дыл болгаш литература талазы-биле эге билиглерни бээр;
- 3) Уругларны ном ажыглаарынга чанчыктырар болгаш оларнын дылга сонуггалын, номчулга болгаш билиглерже чуткулун хайныктырар;
- 4) Номчулга болгаш бижилге-биле холбаштыр бойдушту, ниитилел амыдыралын хайгаараарынга ундезилээш, оореникчилерни материалистиг узел-бодал-биле чепсеглээр;
- 5) Уругларны мораль болгаш эстетика талазы- биле кижизидер;
- 6) Ооренип турар чуулдерни сайгарып, болуктеп, деннеп, туннеп билиринге, оларнын иштинден кол болгаш чугула чуулдерни тып, тайылбырлаарынга оореникчилерни чанчыктырар;

1-4 класстарга торээн дыл устуку класстарга ооренир тыва дыл болгаш литература эртемнеринин белеткел чадазы болбушаан, колдуунда-ла практиктиг сорулгаларны чедип алырынче угланган.

Тыва дыл программазы уш болуктен тургустунган:

1. « Бижикке ооредири болгаш чугаа сайзырадылгазы» (белеткел уези, ужуглел уези, ужуглел соондагы уе.).
2. « Фонетика, лексика, грамматика, шын бижилге болгаш чугаа сайзырадылгазы».
3. « Номчулга болгаш чугаа сайзырадылгазы».

Болук бурузу тус-тус кезектерге чардынар. Ук болуктер аразында харылзаалыг.

Программада кирген материалдарны улдуннар аайы-биле планнап, болуктер, темаларны кичээлдерге хувааган. Методиктиг аргаларны, сумелерни башкылар чогаадыкчы ёзу-биле шилип ажыглаар, боттары хой-хой чаа аргаларны хереглээр база методиктиг уг-шиглерни башкы боду немеп, улам сайзырадыр апаар. Башкынын кол сорулгазы- программа негелделерин ооредилгенин чаа тургузуунга дууштур долuzu-биле боттандыраы болгаш оореникчилерге быжыг билиглерни бээри, практиктиг мергежилдерин болгаш чанчылдарны шингээтгирери болур.

Оореникчилернин билиинин шынарын бедидеринге бот ажылдарже болгаш оореникчилер-биле хууда ажылдарже кол кичээнгеи салыр. Хуузунда бердинген онаалгаларны хынаарынга тускай уени башкы кичээл санында баш бурунгаар планнап алыр, Бижимел азы хыналда ажылдар кылган санында оон туннелин оореникчилерге чугаалап берип, ниити-даа, хуузунда-даа частырыгларны олар-биле сайгарар.

Оореникчилернин ханы билиглиг болурунга системниг катаптаашкын улуг рольдуг. Ынчангаш башкы катаптаашкынны программанын болуктеринин болгаш темаларынын аайы-биле системалыг чорудуп, хереглээр материалдарны баш бурунгаар планнап алыр.

Башкы бурузу чогаадыкчы ёзу-биле ажылдавышаан, дыл башкылаашкынынын , дыл эртемнинин , педагогиканын, психологиянын соолгу чедишкиннеринге болгаш мурнакчы база чаартыкчы башкыларнын дуржулгазынга даянып, ооредилгени чедишкинниг болдулар сорулганы чедип алыр.

Ынчангаш эге школага башкылаашкылаашкыннын шинчилел болгаш дилеп тыварынын методтарын оларнын янзы-буру аргаларын тыва дыл кичээлдеринге ажыглаар апаар. Оон уламындан оореникчилер чугле башкынын чугаалаан чуулун, тайылбырын, онаалгаларын кууседир эвес, а боттары база хуузунда хайгааралдар, шинчилелдер кылырынга

чанчыл алып: чувелерни деннеп, домейлешкек болгаш ылгалдыг чуулдерни тып, чогуур туннел ундуруп, шингээдип алган билиин медреселдиг-биле херек кырында ажыглап билиринге ооредир.

Ужуглел программанын шингээткенинин планаттыг туннелдери:

Личностуг (бот хамаарылгалыг)

Оореникчилерге хевирлеттинген турар билиглер:

- Торээн дылыны харылзажырынын база мээ-медреселивистин шынарын коргузеринин кол чепсээ;
- Торээн дыл национал культуравыстын кол болуушкуну;
- Сагыш-сеткилди, бодалдарны илередиринге дылдын бай-байлаан, уран-чечен аргаларын чоптуг ажыглап билири.;
- Торээн дылын улаштыр оорениринге сонуургалын оттурары;
- Аас болгаш бижимел чугаага дылдын уран-чечен аргаларын чедимчелиг ажыглап билири.

Оореникчилерге хевирлеттинип болурунун билиглери:

- Торээн дылын сайзырадырынга. ону кадагалап арттырадынга оореникчинин бот киржилге;
- Аас чугаага дылдын уран-чечен аргаларын эстетиктиг талазынче угландырады.

Предметтиг (эртемге хамаарыштыр) оореникчилернин билип алган турар ужурлуг билиглери:

- Чаа материалды ханы билип алырынче угланган белеткел ажылдарны; номчулга, бижилге, уругларны янзы – буру бот- ажылдары, чугаа сайзырадылгазы.
- Чаа унну ылгап тывары.
- Ол уннун артикуляциязын хайгаараары.
- Чаа уннун дыннаарынга болгаш адаарынга мергежилге.
- уннун улуг, бичии ужуктерни –биле таныжылга .
- Синтезтиг номчулга ажылдары:
- Слогтар номчууру.
- Домактар номчулгазы.
- Сюжеттиг чуруктар-биле чугаа сайзырадырынын ажылдарын чорудары.
- ужуктер кожаазы-биле ажыл.

Оореникчилернин ооренип ап болур аргалары:

- Торээн дылынын бугу уннерин болгаш ужуктерин, оларнын кол ылгалын билген ужурлуг;

- Состерде уннерни ылгап, оларнын туружун тодарадып билир;
- Ажык, ажык эвес уннерни болгаш ужуктерни, кыска, узун ажык уннерни болгаш ужуктерни бот-боттарындан ылгап шыдаар;
- Домактарнын болгаш состернин анализ-синтезтиг сайгарылгазын кылып, домактардан состерни ылгап тывар
- Улуг болгаш бичии ужуктерни шын, чараш тода бижип билир;
- Бижимел болгаш парламал шрифт-биле бижиттинген состерни, домактарны иштинде слогтап адап тура, шын дужуруп бижири;
- Адаары болгаш бижири дуушкек 3-4 хире берге эвес состен тургустунган домактарны адап бээрге, ужуктерин кагбайн шын бижири;
- Домак эгезинге улуг ужукту бижири;
- Домак соолунге улуг секти салыры.

Метапредметтиг

Регулятивтиг (углаар-баштаар)

оореникчилернин чогуур деннелге билип алыр ужурлуг:

- ооренип турар эртемнин тема, болук аайы-биле кол сорулгаларын, утказын угаап билири;
- Башкынын удуртулгазы-биле бердинген даалгаларны куседип ооренири;
- бот хыналданы, удур-дедир хыналданы болгаш орфографтыг, пунктуациалыг частырыгларны тып билирин боттандыар;

оореникчилернин ооренип ап болур аргалары:

- ооренген темазынга алган билиглерин туннеп болгаш унелеп билирин боттандыары;
- аас болгаш бижимел чугааны дылдын негелдери-биле чогуур уезинде практика кырынга эскертип болгаш ажыглап билири

Билиин ханыладырынга туннелдер (познавательные)

оореникчилернин ооренип алыр ужурлуг билиглери:

- ооредилге даалгаларын кууседип турар уеде херек ужурлуг медээлерни немелде номнар, статьялар болгаш энциклопедиялардан тып билири;
- бодунун назы-харынга дууштур янзы-буру словарьларга, справочниктерга даянып билири;
- дылдын негелдерин кууседирде янзы-буру схемаларны, модельдерни, символ-демдектерни ажыглап билири;
- белең таблицаларны, схемаларны, созуглелдерни немээри;

- дылдын адырлары: ун-ужук, сос тургузуу, чугаа кезээ, домак кежигуну, бодуун домак дутайында алган билиглерин деннеп, болуктеп, тып, ажыглап билири;
- алган билиглерин план болгаш таблица дузазы-биле системажыдып, болуктеп, туннеп билири;
- состе орфограммаларны янзы-буру аргалар-биле хынап билири;
- номчаан созуглелдеринин кол утказын ылгап ундурери;
- бодунун чугаазын тода болгаш билдингир кылдыр дыннакчыга дамчыдып билири;

оореникчилернин ооренип ап болур аргалары:

- Библиотека болгаш Интернет дузазы-биле херек билиглерни тып, ажыглап билири;
- аас болгаш бижимел чугааны шын болгаш медреселдиги-биле тургузуп билири;
- болуушкуннарны логиктиг (бодамчалыг) сайгарылгага даянып, дамчыдып билири;
- алган медээлерни сайгарып, критикалап билири;

Коммуникативтиг

оореникчилернин ооренип алыр билиглери:

- аас чугаага диалогту ажыглап билири;
- ангы-ангы бодалдарны ооренип, сайгарып билири болгаш чангыс аай туннелге келиринге ооредири;
- бот туружун болгаш бодалын быжыглап чанчыгары;
- ангы-ангы бодалдарны ооренип, сайгарып билири болгаш чангыс аай туннелге келиринге ооредири;
- коммуникативтиг сорулгаларны шийтпирлээринге дылдын аргаларын чедимчелиг ажыглаары;

оореникчилернин ооренип ап болур аргалары:

- коммуникативтиг сорулгаларны дыннакчыга тода, дорт, дес-дараалашкаа-биле медээни, билигни чедирери;
- удур-дедир хыналда уезинде бот-боттарынга дузаны уезинде чедирип, билири болгаш коммуникативтиг сорулгаларны шийтпирлээринге дылдын аргаларын чедимчелиг ажыглаары;

ооредилге чылынын тончузунде уругларнын билип алган турар ужурлуг билиглери

- Сагыш-сеткилди, бодалдарны илередиринге дылдын бай-байлаан, уран-чечен аргаларын чоптуг ажыглап билири.;
- Аас болгаш бижимел чугаага дылдын уран-чечен аргаларын чедимчелиг ажыглап билири.
- Сюжеттиг чуруктар-биле чугаа сайзырадырынын ажылдарын чорудары.
- бот хыналданы, удур-дедир хыналданы болгаш орфографтыг, пунктуациалыг частырыгларны тып билирин боттандыраар

оореникчилернин ооренип алыр аргалары:

- болуушкуннарны логиктиг (бодамчалыг) сайгарылгага даянып, дамчыдып билири;
- аёгы-аёгы бодалдарны ооренип, сайгарып билири болгаш чангыс аай туннелге келиринге ооредири;
- ангы-ангы бодалдарны ооренип, сайгарып билири болгаш чангыс аай туннелге келиринге ооредири;

1-ги класста бижикке ооредири болгаш чугаа сайзырадылгазы

Бижикке ооредири уш болукке чарлыр: белеткел уези (ужуглел мурнунун), ужуглел уези (номчулга болгаш бижилге), ужуглел соондагы уе (номчулга болгаш чугаа сайзырадылгазы; фонетика, бижилге болгаш чугаа сайзырадылгазы). Бижик ооредилгези уннуг анализ-синтезтиг метод-биле чоруттунар болгаш чугаа сайзырадылгазынын кол деннелдеринге (сос, домак, харылзаалыг чугаа) быжыглаттынар.

Белеткел уези

Чугаа. Аас болгаш бижимел чугаа дугайында ниити билиг.

Домак болгаш сос. Чугааны домактарга, домактарны состерге, состерни слогтарга чарары болгаш «Ужуглелде» болгаш оске-даа дидактиктиг материалдарда берген схемашыйыгларны ажыглаары.

Слог. Состерни слогтарга чарары. Ажык уннернин слогтар тургузар роллю-биле таныштырары. Состе слогтарнын санын тодарадыры.

Уннер болгаш ужуктер. Ун дугайында билиг. Дыннап болгаш адап тургаш, уннерни ылгап билири: ажык болгаш ажык эвес уннер, сос эгезинге куштуг болгаш кошкак адаттынар ажык эвес уннер.

Ужуглел уези

Ужуглел уезинде ооредир уннер болгаш ужуктерни дорт чадага хуваар.

Бирги чада: номчулгага ооредип тургаш, чедип алыр сорулгалар: уннун ужуун, ужуктернин унун чазыг чок тыварынга чанныктырар; ооренип эрткен уннери состернин

эгезинге, ортузунга, соолунге турда, чазыг чокка тып, состерни шын слогтаар; кыска, узун ажык уннерни болгаш оларнын ужуктерин ылгап билирин чедип алыр; ооренген уннерболгаш ужуктер-биле слогтар, состер кожуглап номчудар, «Ужуглелде» домактарны номчуп билир; ооренген уннери бар состернии тыварынга чанчыктыраружуктерни бот-боттарындан ылгалыр демдектерин барымдаалап танып билиринге ооредир.

Ийиги чада: бирги чадада салдынган сорулгаларны кууседирин уламчылаар; ийи-уш слогтуг состерни номчуурунга уругларны чанчыктырар; т,п,к деп уннер состернин эгезинге, ортузунга, соолунге чорда, шын номчуурун чедип алыр; белен состерни слогтавайн шуут номчуурунга чанчыктырар, ол колдуунда ийи слогтуг состер болур; домактар иштанде бижик демдектери-биле таныштырар.кол сорулга- бугу уругларнын дески номчуурун чедип алыр; номда кирген домактарны ун аянын сагып, аянынг номчуурунга чанчыктырар.

Ушку чада: ь,е,ё,я,ю деп холушкак ажык ужуктерни ооредир. Бо чадада чедип алыр сорулгалар: ок-биле адаарын кадыг демдек-биле коргускен состерни, холушкак ажык ужуктерлиг состерни шын номчуурун чедип алыр; уш-дорт слогтарлыг состерни номчударын колдадыр.

Дортку чадада: ь, ф, ц, щ деп уннерни болгаш ужуктерни ооредир. Бо чадада салдынган турар сорулгалар: улегерлеп алган уннерни шын дыннаарын, адаарын, номчуурун болгаш бижиирин чедип алыр; ук уннерни ооредип турар уеде оореникчилерге билдингеир, ургулчу таваржыр состер шилип алыр; чиик состерни анализ кылбайн, слогтаашкын чокка номчуурунга чанчыктырар; состер болгаш кыска домактарны дурген, чугурту, медеделдиг номчуурун чедип алыр; домактарга ун доктаашкыннарын кылып, аянынг номчуурунга чанчыктырар.

Ужуглел соондагы уе

Бижилге, шын бижилге болгаш чугаа сайзыралыгазы.

Бижик ооредилгезинин уезинде чедип алган билиглерин, мергежилдерин, чанчылдарын системажыдып быжыглаары.

Ужуктерни, слогтарны, состерни, улуг эвес домактарны харылзаалыг, дески бижииринге ооредир шенелде ажылдар чорудары.

Сос-биле ажыл. Уругларнын сос курлавырын байыдары болгаш идепкейжидери. Чувелер, чувелернин шынарын, кылдыныглар, кылдыныглар илередир состерни шын хереглеп билири, оларнын уткаларын тайылбырлаары.

Домактар болгаш харылзаалыг созуглел-биле ажыл.

Башкынын айтырыгларынга харыыларны шын тургузупбилиринге ооредири, харыыларынга домактарнын ангы-ангы хевирлерин ажыглаары. Кандыг-бир тодаргай темага домактар тургузары, сюжеттиг чуруктар, хууда хайгааралдарын ёзугаа улуг эвес аас чугаа тургузары.

Номчулга.

Бижикке ооредирин уезинде номчулга болгаш чугаа сайзырадылгазынын талазы-биле алган билиглерин, чанчылдарын ханыладыры болгаш быжыглаары. Номчулганын темпизин чоорту дургедедири. Кыска созуглелдерни иштинде номчуп, утказын сактып алары. Созуглелде болгаш оон ангы-ангы кезектеринде кымнын азы чунун дугайында чугаалап турарынга харыылап шыдаары. Бижик демдектерин барымдаалап шын номчуурунга болгаш рольдап номчуурунга эге чанчылдар. Номчаан чуулунге болгаш сайгарган чуруктарынга хамаарыштыр словарь ажылы чорудар.

Чараштыр бижилге

Улуг болгаш бичии үжүктерниң кезектериниң аттарын болгаш бижиириниң дөмейлешкээн барымдаалап дараазында чурум ёзугаар бөлүктерге чарар.

Бичии үжүктер

1. Дорт шугумдан база үстүнде ээпектиг, адаанда ээпектиг шугумнардан тургустунган үжүктер: **и, ш, г, н, р, ү, Ү** — 7

2. Үстүнде айыткан шугумнарга точкалар болгаш дүүшкүннер немешкенинден тургустунган үжүктер: **й, л, м, ц, щ, н, ң, ь, ы** — 9

3. Төгерикиден тургустунган үжүктер: **о, ө, а, ю, ф, б, д, я** — 8

4. Солагай талакы чартык төгерикиден тургустунган үжүктер: **с, е, ё, ч, ь, ъ, в** — 7

5. Бир талакы чартык төгерикиден каттышканындан тургустунган үжүктер:

э, х, ж, з, к - 5

Улуг үжүктер

1. Кол элементиэи үстүкү азы адаккы кезектеринде ээпек шыйыглыг үжүктер:

И, Ш, Ч, Ц, Щ, Л, М, А — 8

2. Кол кезээ чартык болгаш бүдүн төгерики үжүктер:

О, Ө, С, Э, Х, З, Я, Е, Ё, Ж — 10

3. Кол элементиэи чалбыыш хевирлиг шугумдан тургустунган үжүктер:

У, Ү, Н, К, Ы, Ю, Р, В, Ф — 9

4. Кол элементиэи чалбыыш хевирлиг шугумнуң чалгыгланчак шугум-биле каттышканындан тургустунган үжүктер: **Г, П, Т, Б, Д** — 5

Ужуглел. Календарь-тематиктиг план. 1 класс

№	Кичээлдин темазы	Шагы	Эрттирер хуну	
			План ёзугаар	Эдилге зи- биле
1	Билиг кичээли. Аас болгаш бижимел чугаа Хун чуруму	1	05.09	
2	Домак.	1	07.09	
3	Сос. Слог.	1	12.09	
4	Ажык болгаш ажык эвес уннер-биле таныжылга	1	14.09	
5	А деп ун болгаш А,а деп ужуктер.	1	19.09	
6	Л деп ун болгашЛ,л деп ужуктер.	1	21.09	
7	Л деп ун болгаш Л,л деп ужуктер. Чугаа сайзырадылгазы. «Кушкаш биле дилги» (Тыва тоол).	1	26.09	
8	О деп ун болгаш О.о деп ужуктер.	1	28.09	
9	М деп ун болгаш М.м деп ужуктер.	1	03.10	
10	С деп ун болгаш С.с депужуктер	1	05.10	
11	Н деп ун болгаш Н.н деп ужуктер	1	10.10	
12	Ч деп ун болгаш Ч.ч деп ужуктер	1	12.10	
13	Ы деп ун болгаш Ы.ы деп ужуктер	1	17.10	
14	У деп ун болгашУ.у деп ужуктер	1	19.10	
15	Р деп ун болгашР.р деп ужуктер	1	24.10	
16	Ү деп ун болгаш ү деп ужуктер	1	26.10	
17	И деп ун болгаш И.и деп ужуктер	1	07.11	
18	Э депун болгашЭ.э деп ужуктер	1	09.11	
19	Кыска е деп ун болгаш оон ужуу.	1	14.11	
20	Э.ээ,е деп уннер, оларнын ужуктер.	1	16.11	
21	Чугаа сайзырадылгазы. «Анай биле Кымыскайк».(тоол).	1	21.11	
22	Ш деп ун болгаш Ш,ш деп ужуктер	1	23.11	
23	Ө деп ун болгаш Ө деп ужуктер	1	28.11	
24	Д деп ун болгашД.д деп ужуктер	1	30.11	
25	Б деп ун болгаш Б.б деп ужуктер	1	05.12	
26	Г деп ун болгаш Г,г деп ужуктер	1	07.12	
27	В деп ун болгаш В.в деп ужуктер	1	12.12	
28	Т деп ун болгаш Т.т деп ужуктер	1	14.12	
29	К деп ун болгаш К,к деп ужуктер	1	19.12	
30	П деп ун болгаш П, п деп ужуктер	1	21.12	
31	П депунболгаш П, п депужуктер	1	26.12	
32	Хыналда ажыл.	1	28.12	
33	Ң деп ун болгаш ң, деп ужук	1	09.01	
34	Х деп ун болгаш Х, х деп ужуктер	1	11.01	
35	Х деп ун болгаш Х, х деп ужуктер	1	16.01	

36	З деп ун болгаш З, з деп ужуктер	1	18.01	
37	З деп ун болгаш З, з деп ужуктер	1	23.01	
38	Ж деп ун болгаш Ж, ж деп ужуктер	1	25.01	
39	Ж деп ун болгаш Ж, ж деп ужуктер	1	30.01	
40	Й деп ун болгаш Й, й деп ужуктер .	1	01.02	
41	Ъ (кадыгдемдек)	1	06.02	
42	Е,е деп ужуктер	1	08.02	
43	Е,е деп ужуктер	1	13.02	
44	Ё деп ун болгаш ё деп ужук	1	15.02	
45	Ё деп ун болгаш ё деп ужук	1	27.02	
46	Ю,ю деп ун ужуктер	1	29.02	
47	Ю,ю деп ун ужуктер	1	05.03	
48	Я,я деп ун, ужуктер	1	07.03	
49	Я,я деп ун, ужуктер	1	12.03	
50	Ь (чымчак демдек)	1	14.03	
51	Хыналда диктант.	1	18.03	
52	Ф деп ун болгаш Ф,ф деп ужуктер	1	21.03	
53	Ф деп ун болгаш Ф,ф деп ужуктер	1	02.04	
54	Ц деп ун болгаш Ц,ц деп ужуктер	1	04.04	
55	Ц деп ун болгаш Ц,ц деп ужуктер	1	09.04	
56	Щ деп ун болгаш Щ,щ деп ужуктер	1	11.04	
57	Алфавит . А Шоюн. Март.	1	16.04	
58	Домак. Байлак Тыва.	1	18.04	
59	С Сарыг-оол. Алышкы бис, угбашкы бис. Л Чадамба. Час. Сугбажындагыыр.	1	23.04	
60	Айтырыг, кыйгырыг,медээ домактары. Баштайгы космонавт. Л Чадамба. Куштар-бистин оннуктеривис	1	25.04	
61	Майнын бири-частын болгаш куш-ажылдын байырлалы. Майнын тос.	1	30.04	
62	Сос. Слог. С Сурун-оол. Адырык. Кадарчы ыттар.	1	07.05	
63	Ун. ужук. А Шоюн. Хойларым аттарлыг болур. Бистин суурувус	1	14.05	
64	Л Толстой. Шын унелиг. Е Чарушин. Адыг оолдары- биле.	1	16.05	
65	Хыналда ажыл. К Ондар. Кырган-авам.	1	21.05	
66	Номну канчаар эдилээрил (Л. Чадамба) Ужуглелим, байырлыг!	1	23.05	

Ажыглаар литература:

1. А.А Алдын-оол, К.Б Март-оол. «Үжүглел» 4 чылдың эге школазының 1-ги клазынга. Кызыл-2013ч.
2. А.А Алдын-оол. «Бодуң номчу» 1 класс. Кызыл-1999ч
3. Э.Д Ондар «Экий, школа!» Кызыл-2002ч.
4. А.К. Ойдан-оол. Э.Д. Ондар 1-4 класстарга Тыва дыл болгаш номчулга программазы. Кызыл - 2008.
4. Дамба Н.Ч. Ужуглелдин бижилгези *А а 1, Б б 2* Дөрт чылдыг эге школаның бирги клазынга. Кызыл -2011